

Gads nebūs viegls

Turpinājums no 1. lpp.

Rezervē pagājušā gada siens

Bunkas pagasta zemnieku saimniecībā "Sudrabkalni", kur saimnieko Evita Valdmāne un Jānis Pelcis, daļa liellopu spiesti ganīties arī noēstās un sausumu nomicītās pļavās. Bet situācija nav tik slikta, kā izskatās: ir labākas pļavas. Pats savām acīm redzu, ka tur lopiņi jūtas lieliski un pat izlasa garšīgākos augus vispirms. Vēl kaimiņš ļāvis noganīt mežmalas, grāvmalas, krūmus un pat mežā palaidis. Labi kaimiņam, jo nav jāpļauj grāvji un arī tik daudz kārkļu – lopi arī tos nesmādē, labi arī zemniekiem.

Ir arī vēl siens ruļļos no pērnā gada, bet tas lopiem tagad negaršo. Taču tā ir rezerve, ja neizdosies sienu šogad sagādāt pietiekamā daudzumā.

"Pagājušogad kaimiņš smaidīja, ka mēs tik daudz siena sagatavojam – kur tad likšot? Tagad vairs droši vien nesmaida... Nevar zināt, kas būs šogad, jo zāle neaug sausuma un karstuma dēļ. Pēdējoreiz mazliet uzlija maija sākumā, tā riktīgi tikai aprīli. Zālāju iesējām, bet slikti sadīga un vienkārši neaug," saka E. Valdmāne.

No saviem 100 hektāriem 65 lopiem 30% atvēlējusi ganībām, 70% – sienam un skābsienam. Ja sausums ieilgs, ar sienu un skābsienu varot būt problēmas. Lucerna jau dzeltena un jāpļaujot nost – cerības no lucernas paliek, ja izaugs atāls skābsienam. Saimnieki lēš, ka skābsienu jau rudenī savāksot, bet ar to vien lopus barot nevar – bez siena nekā. Ūdens ir: gan no dziļurbuma pie mājas, rezervē ir skābstuma diķis sētā, bet galvenais – pie pļavām ir dabiski diķi, kas gan varbūt būšot jāpatīra un jāuzrauga, ja sausums nemītēsies.

Vājākie var pakrist

"Sludinājumā portālā "ss.lv" lasāms, ka poļi jau pērk sienu un skābsienu Latvijā, jo Polijā arī ir karsti. Savā dzīvē šādu sausumu neatceros, turklāt augs vispirms dabūja stresu no salnām, tagad – no sausuma. Govim gan viss labi – tās ir kūti un dabū pietiekami daudz svaiga gaisa," teic Priekules pagasta kooperatīvās sabiedrības "Audarmuiža" vadītājs Andis Eveliņš.

Graudaugus zemnieks tagad pamiglo ar kālija un sēra minerālmēsliem, lai tie mazāk ciestu no sausuma. Pagaidām govīm ko ēst ir. Kas būs tālāk, nezina.

ARTA DRĒZIŅA FOTO

Priekules pagasta kooperatīvās sabiedrības "Audarmuiža" vadītājs Andis Eveliņš pie ziemas kviešu 'Ada' lauka. Fonā redzami dzeltenie pleķi – tās ir sausuma sekas.

"Neesmu dzirdējis, ka sausuma dēļ zemnieki tagad aušas prasīt ko no valsts. Man liekas, ka arī nevajag. Arī lauksaimniecība ir biznes, kur var pakrist, un vājākie neizdzīvo. Man arī, piemēram, ziemas kviešu 'Ada' laukā redzami dzeltenie

pleķi – tās ir sausuma sekas. Tur ir smiltis, izdeg, bet situācija vēl nav traģiska. Govīm citugad uz šo laiku jau bija savākts ziemai nepieciešamais skābsiens, tagad nav nekā, tikko sākam tikai pļaut. Nevar jau vairs gaidīt, jo stiebrzālēm strauji zūd

proteīns, tās kļūst kā salmi. Āboliņam proteīns zūd mazāk: no rīta rāsas āboliņš atžirgst, bet vakarpusē atkal saplacis. Ja pienam cena būs laba, varēs govīs piebarot ar rapšu raušiem un soju, ja cena būs zema, tas nebūs izdevīgi," norāda A.

Eveliņš. Vienīgais, ko viņš vēlētos no valsts: lai dažādu dienestu kontrolieri būtu šogad izprotoši pret lauksaimniekiem, nekasītos par sīkumiem un formālām lietām, jo nervi jau tā visiem uzvilkti. Pretējā gadījumā valstij vajadzēšot lūgt nodro-

šināt bezmaksas psihologu konsultācijas...

Nav ko čīkstēt

"Gads nebūs viegls, bet čīkstēt nevar: zemniekam jādomā vismaz četrus gadus uz priekšu. Pagājušogad bija laba raža un cena.

Dunalkas pagasta zemnieku saimniecības "Turaida" saimnieks Andris Mantejs laista kabaci, kas iestādīts laukā, kurā aug auzas, bet no apakšas – sarkanais āboliņš. Dobē sanākušie kabaci nosala pavasara salnās, varbūt uz lauka tiem klāsies labāk.